

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžr/78/2014
Identifikačné číslo spisu:	2013200372
Dátum vydania rozhodnutia:	01.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2013200372.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudcov JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. Jozef Krško, správca konkurznej podstaty SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, so sídlom Piešťanská 278/108, Sokolovce, s adresou na doručovanie správcovi konkurznej podstaty: Hviezdoslavova 3, Prievidza, proti odporcovi: Okresný úrad Piešťany, so sídlom Krajinská cesta 5053/13, Piešťany, za účasti ďalších účastníkov: 1. X. G., bytom U., 2. P. B., bytom U., 3. K. B., rod. G., bytom U., 4. V. N., rod. G., bytom W., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Trnave č. OPR-A2013/00144 zo dňa 16. apríla 2013 konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 38Sp/33/2013-48 zo dňa 8. apríla 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 38Sp/33/2013- 48 zo dňa 8. apríla 2014 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi a ďalším účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 38Sp/33/2013-48 zo dňa 08.04.2014, súd potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Piešťany (predtým Obvodný pozemkový úrad v Trnave) č. OPR-A2013/00144 zo dňa 16.04.2013, navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania nepriznal ako ani ďalším účastníkom konania. Zároveň zaviazal navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok vo výške 35,- €. V rozhodnutí poukázal na ustanovenia § 244 ods. 1 a 2 O.s.p., § 250 ods. 1 a 2 O.s.p., § 2 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom (ďalej len zákon č. 503/2003 Z.z.) a § 68 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len zákon č. 328/1991 Zb.) a uviedol, že v priebehu správneho konania pôvodne príslušný správny orgán rozhodoval o reštitučných nárokoch účastníkov konania k nehnuteľnostiam na základe preukázaného právneho nástupníctva po R. G.. Predmetom reštitučného titulu boli pozemky, ktoré prešli na štát v zmysle zákona č. 81/1949 Zb.

Správny orgán pri rozhodovaní vzal do úvahy, že na majetok Poľnohospodársko-obchodného družstva Sokolovce bol vyhlásený konkurz. Ustanovený správca konkurznej podstaty previedol podiel na nehnuteľnosti na inú osobu a to na U. Y. kúpnu zmluvou zo dňa 16.03.2004. Obvodný pozemkový úrad vyhodnotil túto kúpnu zmluvu ako absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka a skonštatoval porušenie povinností správcu konkurznej podstaty, ktorý k predaju pozemkov pristúpil pred skončením lehoty na uplatnenie reštitučných nárokov podľa zákona č. 503/2003 Z.z., t.j. pred 31.12.2004. Krajský súd vyhodnotil konanie správcu ako konanie v rozpore s povinnosťou správcu vykonávať správu majetku s riadnou starostlivosťou, pričom porušenie povinnosti správcu konkurznej podstaty spočívalo v nedostatočnom oboznámení sa s platnou právnou úpravou.

K rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave č.k. Z-2-1K 64/96 zo dňa 23.10.2003 Krajský súd v Trnave uviedol, že ak z jeho obsahu správny orgán nevyvodil bezpodmienečnú platnosť predmetnej zmluvy, nie je to možné považovať za chybu v rozhodovaní. Konkurzný súd skúmal iba, či sa jedná o spôsobilý predmet na predaj mimo dražby v zmysle § 27 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb., pričom vychádzal z údajov od správcu. Nemal dôvod skúmať existenciu prekážky týkajúcej sa uzatvorenia zmluvy.

K U. Y. krajský súd uviedol, že aj napriek tomu, že správny orgán s ním nekonal, súd koná len v rámci rozsahu odvolacích dôvodov a teda súd neprihliada na procesné pochybenia, ktoré nemohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia v zmysle § 250i O.s.p.. O vedení správneho konania U. Y. vedieť musel, nakoľko prebiehal spor vedený na Okresnom súde Piešťany vedenom pod sp.zn. 4C/351/2008, pričom sa zúčastňoval pojednávani v tomto spore.

II.

Včas podaným odvolaním sa navrhovateľ domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 38Sp/33/2013-48 zo dňa 08.04.2014 tak, že zruší rozhodnutie odporcu ako správneho orgánu a vec mu vráti na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho odvolania uviedol, že uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. Z-2-1K 64/96-236 zo dňa 21.11.2002 s nadobudnutím právoplatnosti dňa 24.01.2003 bol na dlžníka SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce vyhlásený konkurz a navrhovateľ bol ustanovený za správcu konkurznej podstaty. Navrhovateľ má za to, že dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia povinný subjekt v zmysle § 4 zákona č. 503/2003 Z.z. neexistuje.

Ku kúpnej zmluve sa vyjadril, že táto bola uzatvorená s U. Y. dňa 16.03.2004, pričom predmetom tejto kúpnej zmluvy boli pozemky v k.ú. E. vedené na LV č. XXXX, XXX a XXX. Kúpna zmluva bola uzatvorená v zmysle Opatrenia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. Z-2-1K64/96 zo dňa 23.10.2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.12.2003.

Oprávnené osoby si dňa 22.12.2004 uplatnili svoj nárok na navrátenie vlastníctva k dotknutým pozemkom, t.j. v dobe, keď povinná osoba ako vlastník neexistovala, nakoľko dňom povolenia vkladu v katastri nehnuteľností 24.03.2004 pod č. V 510/04 bol zapísaný iný vlastník. Na základe týchto skutočností mal správny orgán vyhodnotiť uzatvorenie kúpnej zmluvy a zápis do katastra nehnuteľností ako prekážku vydania veci. Ako správca konkurznej podstaty, v čase realizácie opatrenia krajského súdu nemal navrhovateľ žiadnu vedomosť o zákone č. 503/2003 Z.z., avšak postupoval v súlade s ustanoveniami zákona č. 328/1991 Zb. Na skutočnosť, že sa jedná o pozemky, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z.z. mu ako predávajúcemu a ani správcovi konkurznej podstaty nepredložil nikto žiaden doklad svedčiaci o tom, že predmetné pozemky boli odňaté oprávneným osobám bez náhrady postupom podľa zákona č. 81/1949 Zb. o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposerátov a podobných právnych útvarov.

Podkladom pre uzatvorenie zmlúv boli znalecké posudky, ktorých súčasťou sú výpisy z jednotlivých LV pre k.ú. E.. Z týchto podkladov nie je zrejmé z akého titulu úpadca nadobudol nehnuteľnosti.

III.

K podanému odvolaniu sa vyjadril písomne dňa 11. júna 2014 odporca tak, že podľa § 4 ods. 2 zákona povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Povinnou osobou sú právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona majú k pozemku vo vlastníctve SR právo hospodárenia alebo právo správy, a poľnohospodárske družstvá.

Vzhľadom na skutočnosť, že na pozemky v k.ú. E., bol uplatnený nárok na vrátenie vlastníctva k pozemkom podľa zákona č. 503/2003 Z.z. v znení neskorších právnych predpisov, kúpna zmluva, ktorú uzavrel správca konkurznej podstaty, je neplatná zo zákona.

Z uvedeného dôvodu Okresný úrad Piešťany, pozemkový a lesný odbor, navrhol rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 38Sp/33/2013-48 zo dňa 08.04.2014 potvrdiť.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. v rozsahu odvolacích dôvodov postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spojení s § 250s O.s.p. podanie odvolania prípustné a po neverejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že podanie odvolania nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vydaný v súlade so zákonom, a preto ho podľa § 219 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. ako vecne správny vo výroku z nasledovných dôvodov potvrdil.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č.503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom, právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len „rozhodujúce obdobie“) spôsobom uvedeným v ustanovení § 3 .

Podľa § 2 ods. 2 zákona č.503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom, ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3 , zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,
- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 , sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom, povinnými osobami sú právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona majú k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy, a poľnohospodárske družstvá.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č.503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom, povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe, nakladať so starostlivosťou

riadneho hospodára a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva nedotknuté.

Podľa § 5 ods. 1, 2, 3, a 5 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom, právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne. Rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 vydá obvodný pozemkový úrad.

Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, v stave účinnom do 31.12.2005, správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd.

Podľa § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. vyhlásenie konkurzu má tieto účinky: oprávnenie nakladať s majetkom podstaty, ak aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty prechádzajú na správcu.

Podľa § 68 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní účinnom do 31.12.2005, veci, ktoré majú byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd, sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom ustanovených lehotách uplatnené alebo boli zamietnuté.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

Podľa § 250m ods. 3 O.s.p. účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a v správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Odvolací súd v danej veci rozhodoval o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu, ktorým správny orgán oprávneným osobám (ďalším účastníkom) priznal navrátenie vlastníctva a k pozemkom v zmysle ustanovení reštitučného zákona. Preskúmal rozsudok v rozsahu odvolacích dôvodov, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v oprávnom prostriedku a v takto vymedzenom rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 1 a 2 v spojení s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemkom alebo k priznaniu náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať podľa reštitučného zákona č. 503/2003 Z.z. je, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 uvedeného zákona a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1, 2 tohto zákona, ako aj aby žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonom stanovenej dobe (od 25. februára 1948 do 1. januára 1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne ustanovených v § 3 ods. 1, 2, 3 reštitučného zákona č. 503/2003 Z.z. ďalej musí byť splnené, že právo na navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady si oprávnená osoba uplatnila v lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 označeného zákona (do 31. decembra 2004) a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1 tohto zákona ako aj, že žiadané nehnuteľnosti neboli vydané podľa zákona o pôde (zákon č. 229/1991 Zb.). Z administratívneho spisu má súd preukázané, že nárok na navrátenie pozemkov si účastníci konania

uplatnili na bývalom Obvodnom pozemkovom úrade v Trnave dňa 22.12.2004, riadne a včas.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, správny orgán v posudzovanej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci riadne zistil skutočný stav, a zo skutkových okolností vyvodil správny právny názor, z ktorých dôvodov v danej veci boli splnené zákonné podmienky pre potvrdenie jeho rozhodnutí súdom prvého stupňa podľa § 250q ods. 2 O.s.p.

V predmetnej veci bolo predpokladom úspešnosti nárokov, ktorými si osoby uplatnili reštitučný nárok, preukázanie splnenia zákonných podmienok, ktoré by zakladali reštitučný nárok na vydanie nehnuteľnosti v zmysle ustanovenia § 3 ods.1 písm. d/ zákona č. 503/2003 Z.z..

Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 503/2003 Z.z. povinnými osobami sú právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona majú k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy, a poľnohospodárske družstvá.

Povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe, nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva nedotknuté.

Povinnou osobou v zmysle citovanej právnej normy je teda právnická osoba, ktorá má nehnuteľnosť, ku ktorej si reštitučný nárok uplatnila oprávnená osoba, ku dňu účinnosti reštitučného zákona, právo hospodárenia alebo právo správy pokiaľ ide o nehnuteľnosti vo vlastníctve Slovenskej republiky a poľnohospodárske družstvá. Takto ustanovenej povinnej osobe zákonodarca uložil povinnosť nakladať s pozemkami až do navrátenia vlastníctva oprávnenej osobe so starostlivosťou riadneho hospodára a súčasne jej uložil zákaz previesť takéto pozemky odo dňa účinnosti zákona, t.j. od 01.01.2004 do vlastníctva inej osoby pod následkom neplatnosti takéhoto právneho úkonu.

Predmetom tohto sporu a podstatou podaného odvolania, ako aj opravného prostriedku, ktorou sa navrhovateľ domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia odporcu, je otázka či účastníci konania sú na základe reštitučného nároku oprávnenými vlastníckymi dotknutých nehnuteľností napriek uzatvorenej kúpnej zmluve medzi navrhovateľom ako správcom konkurznej podstaty a U. Y..

Navrhovateľ bol ustanovený za správcu konkurznej podstaty úpadcu SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. Z-2-1K 64/96-236 zo dňa 21.11.2002. Podľa názoru navrhovateľa vyhlásením konkurzu, resp. nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o vyhlásení konkurzu povinný subjekt prestane existovať. Súd sa s týmto názorom nestotožňuje, keďže spoločnosť zaniká až výmazom z obchodného registra podľa § 68 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka. Pokiaľ je spoločnosť zapísaná v obchodnom registri, je povinný vykonávať v mene tejto spoločnosti všetky právne úkony jej súdom ustanovený správca konkurznej podstaty, ktorého môžeme v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. považovať za povinnú osobu, ktorá svojim ustanovením vstúpila do práv a povinností úpadcu. Naviac odvolací súd poukazuje na § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb., podľa ktorého vyhlásením konkurzu oprávnenie nakladať s majetkom podstaty ako aj výkon práv, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty prešli na správcu, t.j. navrhovateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v celom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že na základe ktorých skutkových okolností možno vyvodíť právny záver, že prevod sporných pozemkov správcu konkurznej podstaty uskutočnil kúpnu zmluvou zo dňa 16.03.2004, teda za účinnosti reštitučného zákona č. 503/2003 Z.z., z ktorých dôvodov táto zmluva je neplatná (§ 4 ods.2 zákona č. 503/2003 Z.z.).

Zákonodarca totiž jednoznačne v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. momentom účinnosti

tohto zákona povinnej osobe uložil povinnosť nakladať s pozemkom so starostlivosťou riadneho hospodára a súčasne mu uložil zákaz previesť tento pozemok na inú osobu pod následkom neplatnosti takéhoto právneho úkonu. Teda zákonodarcu zákonom ustanovil podmienky, za splnenia ktorých sa stáva právny úkon neplatný, pričom vôľou zákonodarcu bolo zabezpečiť ochranu oprávnených osôb na zabezpečenie účelu reštitúcie v zmysle ustanovení reštitučného zákona. Treba zdôrazniť, že predmetná neplatnosť v danom prípade nastáva zo zákona (ide o absolútnu neplatnosť) bez toho, aby bolo potrebné neplatnosť príslušného právneho úkonu osobitne vysloviť v inom civilnom súdnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. III. ÚS 127/2010-35 z 22.6.2010, považuje za potrebné uviesť, že k reštitučným nárokom žiadateľov je potrebné pristupovať zvlášť citlivo, aby v konaní podľa týchto zákonov v súlade so záujmami týchto osôb, ktorých ujma na základných ľudských právach a slobodách má byť aspoň čiastočne kompenzovaná, nedochádzalo k ďalším krivdám. Nepochybne z toho vyplýva povinnosť pre všeobecné súdy vykladať právne normy v súlade s ústavnými princípmi, ktoré sú v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu).

K námietke navrhovateľa, že v čase realizácie predmetného opatrenia nemal vedomosť o zákone č. 503/2003 Z.z. a teda postupoval v zmysle zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že presne ten zákon, podľa ktorého navrhovateľ ako správca konkurznej podstaty postupoval, obsahuje aj ustanovenie § 8 ods. 2, podľa ktorého správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd. Tento zákon bol účinný do 31.12.2005 a teda podľa uvedeného ustanovenia navrhovateľ ako správca konkurznej podstaty v záujme speňažovania majetku, uplatňujúc zákonom stanovenú odbornú spôsobilosť, vedomosť o takomto zákone mal mať. Existuje právna fikcia o tom, že neznalosť zákona neospravedľuje (*ignorantia iuris non excusat*), z ktorej vyplýva predpoklad, že každý je oboznámený s platnými a účinnými zákonmi a je si vedomý svojich práv a povinností. Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti aj zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t.j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení.

Krajský súd konal v súlade s § 250m ods. 3 O.s.p. so všetkými účastníkmi správneho konania.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedeného právneho posúdenia, po vyhodnotení odvolacích námietok navrhovateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a teda rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 38Sp/33/2013-48 zo dňa 8. apríla 2014, potvrdil ako vecne a právne správny.

O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný navrhovateľ má právo na náhradu trov tohto konania, čo však v prejednávanej veci nenastalo. O náhrade trov konania ostatných účastníkov, súd rozhodoval, tak, že im náhradu trov nepriznal, keďže v zmysle zákona a ustálenej judikatúry má právo na náhradu trov len úspešný navrhovateľ.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.